

356.33(45)

VOJENSKÁ ZDRAVOTNICKÁ SLUŽBA ITALSKÝCH OS

Organizační struktura

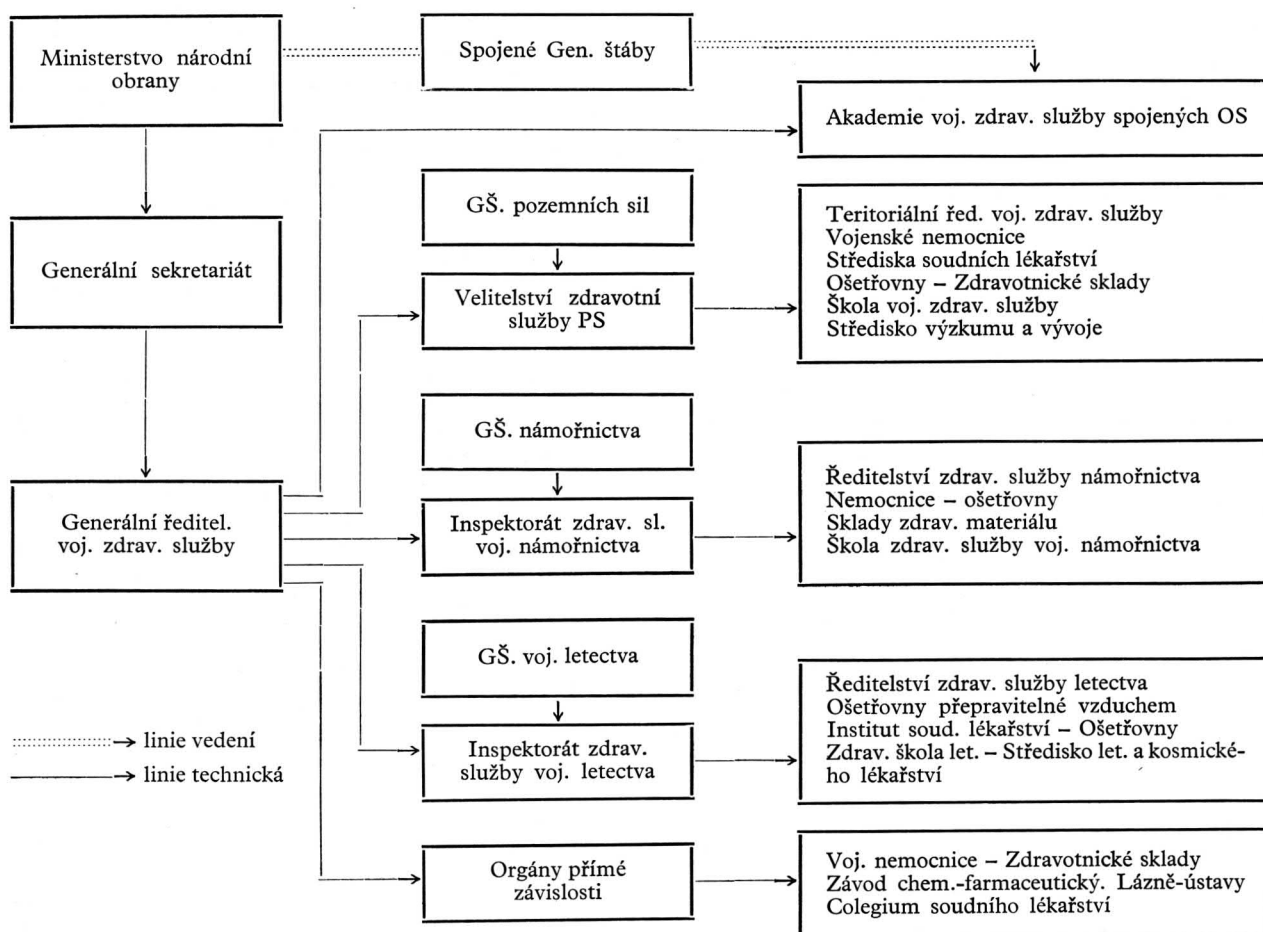
Vojenská zdravotnická služba je součástí ministerstva národní obrany — je přímo podřízena Generálnímu sekretariátu MNO. Nejvyšším orgánem této služby je Generální ředitelství voj. zdrav. služby, které je orgánem technickoadministrativním. Jsou mu přímo podřízeny ústavy, nemocnice, sklady a chemický závod voj. farmacie. Dále existují Inspektoráty zdrav. služby pro námořnictvo, pro letectvo a

Velitelství zdrav. služby pozemních sil. Těmto orgánům Gen. ředitelství zdrav. služby nevelí, ale plní úlohu koordinační a technickou. Má přímou odpovědnost po stránce administrativní a finanční.

Jednotlivé složky OS (PS, voj. let. a voj. nám.) mají v rámci své organizační struktury zdrav. zařízení a střediska, instituty soudního zdravotnictví a zdrav. sklady (viz tabulka A). Vojenské námořnictvo, kromě několika nemocnic, disponuje prostředky zdrav. pomoci na

Tab. A

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA VOJ. ZDRAV. SLUŽBY
po stránce tech. a finanční závislosti

moři, které přímo nepodléhají zdrav. službě námořnictva, ale jsou s touto v úzké součinnosti. Vojenské letectvo nemá vlastní nemocnice, ale pouze jednotlivé nemocniční místnosti. Disponuje prostředky letecké zdravotnické služby, jako např. dvoumotorovým GRUMANN, nezávislým na zdravotnické službě letectva, se kterou jsou však v úzké součinnosti.

Středisko lehkého letectva pozemních sil disponuje několika helikoptéry, velmi dobře vybavenými pro přepravu a poskytování pomoci nemocným a raněným. Všechny helikoptéry různých letek jsou pro případ potřeby vybaveny prostředky pro přepravu nemocných nebo raněných. V případě plnění těchto úkolů jsou podle potřeby a podle možností doplňovány zdrav. personálem.

Pro případ mimořádných situací existují na všech úrovních vypracované mobilizační plány zdrav. pomoci se středisky mobilizace a zdravotnickými formacemi na venkově.

Jak Generální ředitelství zdrav. služby, tak Inspektoráty pro vojenské námořnictvo, pro letectvo a Velitelství zdrav. služby PS mají ještě další prostředky pro případ mimořádných situací. Zdrav. materiál a tech. prostředky, kte-

ré se opotřebovávají a u nichž prošla životnost, jsou pravidelně obměňovány. Vedle mimořádných situací vyplývajících ze zvýšeného mezinárodního napětí a nebezpečí válečného konfliktu jsou podle zákona č. 382 z 11. 7. 1978 za takovéto považovány i různé přírodní katastrofy, kalamity apod. Zákon a jeho aplikace ve voj. řádech též stanoví zcela konkrétně úkoly zdrav. službě jednotlivých složek OS za těchto situací.

Zdravotnická ochrana

Vycházejí z charakteru soudobé války, v níž není rozdíl mezi frontou a zápolím, je ochrana civilního obyvatelstva a poskytování zdrav. pomoci v době války nedílnou součástí poslání a úkolů voj. zdrav. služby. Úkol vojenské obrany a ochrany je úzce spojen s činností voj. politických a řídicích orgánů, které vymezují úkoly též voj. zdrav. službám. Větší znalosti zdravotníků, vojáků a civilního obyvatelstva mají pak více přispět ke stanovení nezbytných opatření a k použití neefektivnějších prostředků k ochraně a poskytování pomoci. Je vycházeno z toho, že v případě jaderné války znalosti o zdrav. ochraně přímo ovlivní stupeň

škod a ztrát, neboť umožní efektivní a dostatečný způsob ochrany s minimálními náklady. Ještě výrazněji by se toto projevilo v případě bakteriologické války, která by si vyžádala daleko více zdrav. opatření včetně pomoci civilního obyvatelstva k mobilizaci všech dostupných sil a prostředků. Z těchto důvodů voj. zdravotní služba plní již v době míru v rámci plnění úkolů civilní obrany a ochrany důležitou funkci a poslání.

Nejde však pouze o přípravu, ale současně i o plnění konkrétních praktických úkolů. Z tohoto hlediska možno v posledních letech uvést pomoc při záplavách v Polesine a Florencii, při úniku otravných plynů v Seveso, při zemětřesení v Anconě a Friuli. Součástí je i pomoc a poskytování služeb v civilních nemocnicích při stávkách nemocničního personálu.

Zásah v případě narušení veřejného pořádku a poskytnutí zdrav. pomoci obyvatelstvu je též jedním z důležitých úkolů voj. zdravotních služeb, které plní ve spolupráci s dalšími institucemi. Tyto služby účinně pomáhají i při odvrácení hrozícího nebezpečí infekčních chorob a epidemií v masovém měřítku, kdy pomáhají i v ochranném očkování a zdravotnické osvětě.

Operativní pohotovost

Voj. zdravotní služba obdobně jako ostatní druhy OS musí být připravena v případě potřeby k efektivním a úspěšným zásahům podle platných norem a principů.

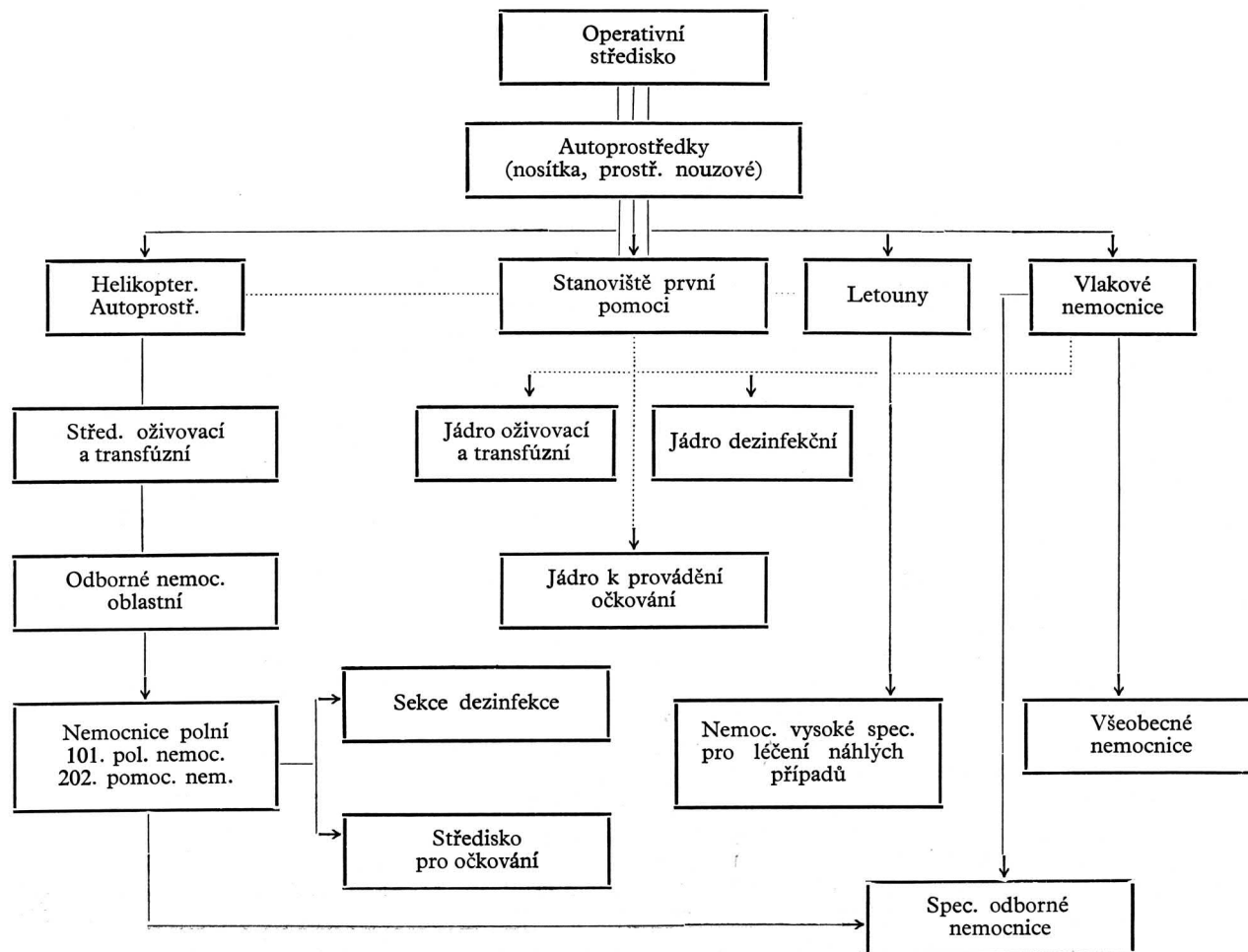
Pokud jde o prostředky zdrav. úseku k odsunu raněných a organizaci zdravotní služby a pomoci, je toto uvedeno v tabulce B. Na schématu jsou uvedeny všechny složky této služby, které by se na plnění tohoto úkolu podílely. Jsou zde uvedeny i nemocnice menší i většího významu včetně venkovských.

Zdrav. služba pozemního vojska — důležitá a velká formace PS — plní též důležitou úlohu zdravotní ochrany obyvatelstva. Její příslušníci jsou připraveni během 10 hodin vybudovat polní nemocnici typu 1965, zahrnující operační sál, sál pro ozáření, laboratoř a stany pro 75 pacientů s kompletním lékařským vybavením.

Kromě toho je možno rozvinout polní nemocnici s kapacitou 400 lůžek, s operačními sály, sálem pro léčení nemocí z ozáření, lékárnami, laboratořemi, přijímacím sálem a sálem k očkování. Tato nemocnice je vybavena vším potřebným zdravotnickým, týlovým a proviant-

Tab. B

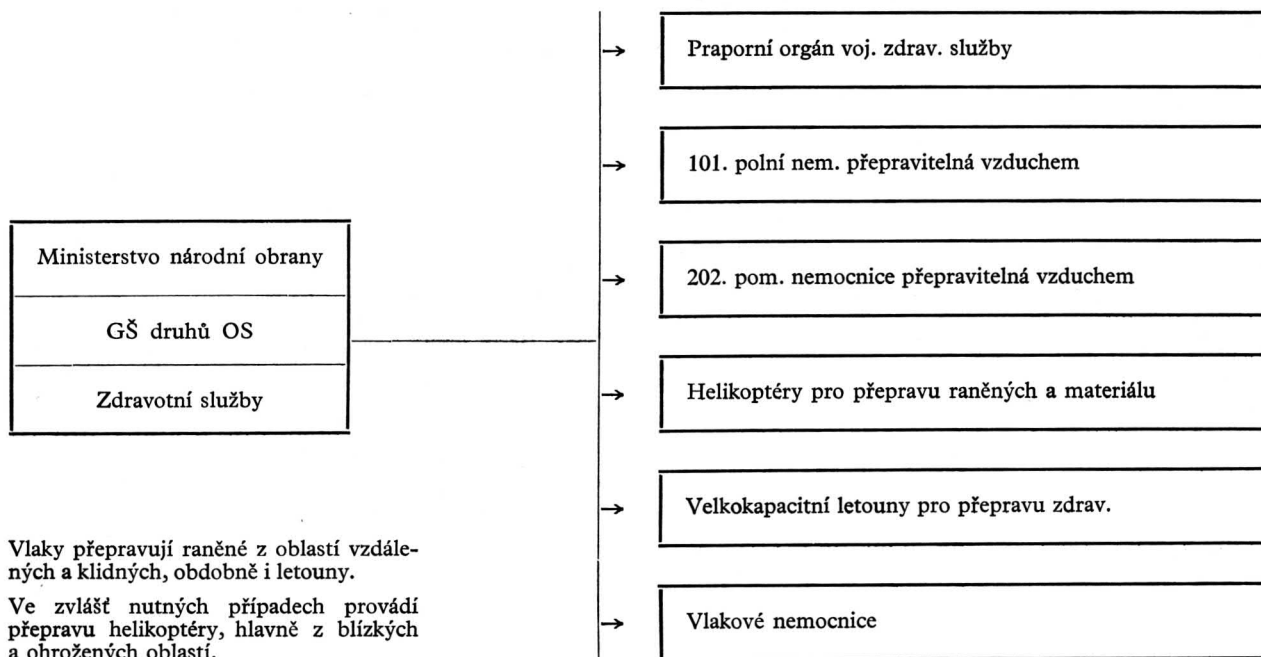
PROSTŘEDKY A ETAPY ZDRAV. PŘEPRAVY

Tab. C

ZDRAVOTNICKÁ SLUŽBA POZEMNÍCH SIL.

Formace a zdravotní prostředky.

Vlaky přepravují raněné z oblastí vzdálených a klidných, obdobně i letouny.

Ve zvlášť nutných případech provádí přepravu helikoptéry, hlavně z blízkých a ohrožených oblastí.

ním vybavením. Místo pro rozvinutí této nemocnice bylo již kompetentními orgány vybráno a schváleno.

Pro zesílení zdrav. pomoci by byla dotována pojezdovou radiolog. ambulancí, schopnou provádět jakékoli zkoušky, dále zubní ambulancí a dezinfekčním vozidlem se všemi prostředky. Dále by bylo na její činnost napojeno 12 autoambulancí pro provádění transfúzí a oživovacích pokusů, 2 autobusy pro přepravu obyvatelstva do středisek očkování. Je též připraveno k plnění úkolů chirurgické jadro DOGLIOTTI s operačním sálem, sterilizačním sálem, radiolog. zařízením. Současně jsou připraveny k použití 4 helikoptéry, schopné přepravit každá 4 pacienty.

Voda pro 475 pacientů a několik dalších set vojáků je zabezpečena pomocí mobilního zařízení schopného úpravy vody, které za 1 hodinu upraví 1000 litrů vody a naplní tisíc plastických hermetických sáčků vodou sterilizovanou, okysličenou a čerstvou. Jedná se o velmi moderní zařízení (v Evropě existují pouze 3 exempláře), jehož počet hodlá Gen. ředitelství zdrav. služby OS v budoucnu zvýšit. Na podzim minulého roku bylo provedeno cvičení, které mělo za cíl prověření zdrav. pomoci v případě zemětřesení. Při této příležitosti byla rozvinuta polní nemocnice (typ 1950) s 50 lůžky, operačním a léčebným sálem, radiolog. zařízením, pomocnými sály, dezinfekční sekcí, zařízením pro úpravu vody. Při této příležitosti byl proveden experiment s jádrem vzdušné zdravotnické pomoci (helikoptéra) odhlucněného a vybaveného 2—4 stany a sálem, je-

hož úkolem je poskytnout první zdrav. pomoc, připravit raněné a provést jejich převoz. Zařízení váží 15—20 metrických centů. Celá operace trvá méně než 3 hodiny. Tento prostředek je ve stadiu experimentu a není dosud pevně organizačně začleněn v pozemních silách.

Schopnost voj. zdrav. služby

Voj. zdrav. služba pozemních sil disponuje polní formací přepravitelnou vzduchem, která má dvojí určení. Část s dalšími útvary mobilních sil NATO je připravena k okamžitému zásahu a zdravotnickému zabezpečení bojové činnosti těchto sil, zbývající část pak plní úkoly v rámci rychlé pomoci civilnímu obyvatelstvu. Jedná se o 101. polní nemocnici, která je kompletní formací, schopnou rozčlenění na menší části a plnění úlohy za jakýchkoli klimatických podmínek. Též od počátku roku 1979 je 202. pomocná nemocnice přepravitelná vzduchem s určením zásahu ve stejné zóně jako 101. nemocnice, nebo v zóně jiné. Současně jsou prováděna praktická cvičení s voj. vlakovými nemocnicemi, praktická cvičení a studie se prostředky vzdušné zdrav. pomoci a rychlých zásahů (vše viz v tabulce C). Vše shora uvedené je rámec, v němž plní úkoly voj. zdrav. služba italské armády jak vůči jednotkám a útvarům OS, tak i vůči civilnímu obyvatelstvu.

Zákon č. 996 z 8. prosince 1970 stanovil úkoly a pravomoci ministerstva vnitra při přírodních katastrofách apod., podle něhož je prováděna mobilizace sil a mat. prostředků v ci-

vilním sektoru. Tato mobilizace a z ní vyplývající schopnosti zdrav. zásahů a pomoci, nemůže však z pochopitelných důvodů být tak účinná, jako mobilizace těchto prostředků ozbrojených sil.

V rámci NATO neexistuje žádná jednotně stanovená příprava v oblasti civilní ochrany. Proto každá členská země tuto provádí a zabezpečuje sama vzhledem ke svým možnostem a podmínkám. Nejdále v této oblasti jsou země severní Evropy. NATO nedávno mj. obnovilo dohodu o standardizaci (STANAG) v poskytování chirurgické první pomoci raněným. Jsou prováděny semináře o poskytování pomoci obyvatelstvu při živelných pohromách za účasti důstojníků voj. zdrav. služby. Na jejich základě je prováděno plánování zásahu zdrav. služby a výše a místa poskytované zdrav. pomoci.

V národním rámci existuje od r. 1973 předpis o poskytování pomoci a nutné přepravě vážně nemocných do speciálních zdrav. zařízení — včetně do Střediska výzkumu a vývoje voj. zdrav. služby a jeho jednotlivých poboček.

Závěr

Podle hodnocení velení italských OS je voj. zdrav. služba za stávající situace se svými prostředky schopna plnit úkoly jak v rámci činnosti OS, tak i vůči civilnímu obyvatelstvu.

Nutno však vidět, že oproti nejvyspělejším armádám NATO a jejich zdrav. službám je italská voj. zdrav. služba na nižším stupni, a to zejména z hlediska materiálně technického vybavení. Též příprava civilního obyvatelstva je na daleko nižším stupni. Na druhé straně tato služba má řadu zkušeností získaných zejména při zásazích v případě přírodních katastrof, živelných pohrom a epidemií. Z celkové činnosti italské voj. zdrav. služby je patrná její úloha a rozsáhlá pomoc civilnímu obyvatelstvu. To vyplývá z nízké úrovně sociálního zabezpečení v italské společnosti, celkové životní úrovně a obrovských sociálních kontrastů, jakož i malého počtu civilních lékařů v provinciích a místech.

Náčelníkem italské voj. zdrav. služby je divizní generál profesor MUDr. Tommaso LISAI. Je specialistou na urologii, vedlejší specializace oční lékařství, chirurgie, chirurgie první pomoci. Absolvoval válečné školy, byl ředitelem Hlavní voj. nemocnice v Miláně a v Římě, poté náčelníkem zdrav. služby centrální voj. oblasti a velitelem zdrav. služby pozemních sil. Studuje problémy aplikované chirurgie v době války, chirurgickou patologii a chirurgii první pomoci. Je autorem řady publikací právě k těmto problémům.

J. KOZÁK